

קול יעקב

לרפוי"ש
רפאל דוד בן אודליה

לרפוי"ש
ישי בן שושנה

להצלחת
כל משפחת דרשן

להצלחת ולרפואת
כל עם ישראל

זמני השבת פאלעסד:

הדלקת נרות: 16:09

צאת שבת: 17:17

זמן ר"ת: 17:55

עלון מס' 157 | ג' בכסלו |
תשפ"ד | שנה 4

מטעמים לשולחן שבת

"וְעַתָּה יֵרָא פְּרַעְהָ אִישׁ נְבוֹן וְזָכָם וַיִּשְׁיִתְהוּ עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם" (בראשית מ"א, כ"ג)

אך פקידי המלך חששו שמא היהודי הזה ירוקן את קופת האוצר ומצבה הכלכלי יהיה גרוע יותר משהיה, ולכן באו אל המלך ושטחו לפניו את הבעיה. כששמע המלך את דבריהם השיב – "לחזור בי מהבטחתי איני יכול, אלא עליכם לטקס עצה ומזימה איך לגרום ליהודי לקחת כמה שפחות מהאוצר".

ישבו וחשבו עד שהגיעו להחלטה שיעמידו במסדרון המוביל לחדר האוצר פיתיונות שיטו את לבו של הזוכה בפרס הגדול, וימשכו אותו אליהם ובכך ימנעו ממנו לקחת את הכסף עד שיעבור הזמן שניתן לו.

וכך עשו, הביאו את הטבחים המעולים ביותר במדינה שיכינו מאכלים ערבים וטעימים לחיך, והעמידו אותם בחמישה המטרים בתחילת המסדרון. ובחציו השני של המסדרון העמידו נגנים בעלי שם עולמי שניגנו את היצירות המוסיקאליות המיוחדות והמפוארות שלהם.

והנה הגיע היום המיוחל, נכנס היהודי למסדרון כשעל גבו כמה שקים שהביא עמו ופתאום מריח הוא מטעמים מיוחדים. ניגש לסיר, פותח ואוכל, ואח"כ פותח עוד סיר ועוד סיר עד שעבר חצי מהזמן שניתן לו, מיד התעשת ושם לב ועזב הכול ורץ לעבר החדר ופתאום שומע הוא מנגינות כה ערבות ונעמד להטות אذن ליהנות מהנגינות הנעימות שמימיו לא שמע, עד שעבר הזמן ובקושי הצליח לקחת יהלום אחד בודד ומיד תפסוהו והשליכוהו החוצה.

או אז כשהבין את גודל טיפשותו התחיל מורט שערות ראשו, ובוכה ומתייפח על ההזדמנות שהיתה לו ולא תחזור לעולם ועד. עד כאן המשל.

יוסף מייעץ לפרעה לקחת איש חכם ונבון שידע לצבור את תבואה בשבע שנות השובע לשבע שנות הרעב.

נשאלת השאלה למה צריך איש נבון וחכם כדי לחסוך? הרי לזה צריך איש חרוץ ומהיר במלאכתו, מה החכמה הנדרשת שמבקש פרעה?

מתרץ הגה"צ רבינו אליהו לופיאן זצוק"ל על פי יסוד גדול בנפש האדם - מתי שיש לאדם שפע גדול וכל טוב אינו חוסך בהוצאותיו הוא משתמש ומבזבז הכול בלי חשבון, העיקר שיהנה ועכשיו.

את זה ידע פרעה לכן ביקש איש חכם כמו שאמרו חז"ל "איזהו חכם? הרואה את הנולד" (תמיד לב ע"א). יכול לראות שיהיה חסר בעתיד ולכן חוסך בטרם עת - וגם כשיש לו שפע אינו מסתפק ממנו אלא כדי צורכו.

מוסיף רבנו לופיאן משל למה הדבר דומה:

משל לשתי מדינות ששרר ביניהם סכסוך לאורך שנים רבות, ובעקבות כך הדרדר מצבן הכלכלי עד מאד.

המלך של אחת המדינות ניסה לסיים את הסכסוך בדרכים דיפלומטיות ומשמאמציו עלו בתוהו הכריז כי מי שיצליח להשלים ביניהם, שכרו יהיה שיוכל להיכנס לגנזי המלך לשבע דקות ולקחת כל מה שיחפון.

יהודי אחד שהיה ממולח ופיקח לקח את הענינים לידים, והצליח להשכין שלום בין המדינות.

לע"נ
יורם בן מרים כ"צ ז"ל

לע"נ
מרים בת רחל כ"צ ע"ה

לע"נ
דוד בן אסתר כ"צ ז"ל

יהלומים) שהם האוצר של המלך ואילו העוה"ב הוא בבחינת שנות רעב שם אי אפשר לקיים מצוות, ולכן החכם אוסף כמה שיותר מצוות בעולם הזה לצורך העולם הבא.

והנמשל הוא אומר הגה"צ רבנו אליהו לופיאן זצוק"ל - בעולם הזה שהוא מקביל לשנות השובע אפשר לחטוף מצוות (תפלין, שבת, ציצית, תלמוד תורה ועוד המון

אחת שאלתי

וישאל בישאלת (בראשית מ"ג, ל"ד), בישאלת - בנות (רע"י).

וכך המשיכו להתפכת, ובשמים זועקים 'אשריכם ישאל. אשריכם שאלו הם דיני התורה שלכם'!

ונשאלת השאלה: עם מי הדין?

תשובה: כל עוד המזון במטבח, הוא עדין שיך לבעל הקייטרינג, והוא אחראי על המזון, ואם למשל יתקלקל, הרי זה באחריותו של בעל הקייטרינג, ואלו בעל השמחה אינו מענין לזכות במזון כל עוד הוא במטבח, כי אז אינו יכול לשמר עליו. מלאכת בעל הקייטרינג מסתיימת פאשר מניח את המזון על השלחנות, כשצבור המזמנים ערוף לסעד.

ולכן, אם בעל הקייטרינג נוטל את המנות מהמטבח, הרי משל עצמו נוטל. ואלו הנה נוטל בעל הקייטרינג את המנות לאחר שקבר היו על השלחן, הרי שקבר זכה בהם בעל השמחה, והמצוה שיקת לו, ואז הנה משלם עבור שלש מאות מנות.

לסיכום: נראה שראובן בעל הקייטרינג זכה במצוה, ושמעון בעל השמחה ישלם עבור מאתים ותשעים מנות בלבד!

מעשה שארע לאחרונה, הביא לדין-תורה מרגש, שהתעורר בין ראובן, בעל קייטרינג מירושלים, לבין שמעון, שהיה בעל שמחה:

שמעון הזמין מראובן שלש מאות מנות, לשמחה שעמד לערוך באחד האולמות בירושלים. והנה הגיע ראובן עם המנות אל מטבח האולם, ולפתע הבחין בקלד עם סל ביד, שעומד ובוכה בפתח המטבח. שאלו לסבת בכיו, והילד ספר: "אמא שלי שלחה אותי לכאן, כדי לקחת אכל ממה שנשאר מהארוע. כשנכנסתי למטבח, ראה אותי עובד הנקיון הערבי, ושלח אותי החוצה".

נכמרו רחמיו של ראובן. הוא לא חשב פעמים, ומיד הכניס לסלו של הילד עשר מנות מכבדות.

השמחה הסתיימה, וראובן ושמעון ישבו לערוך את החשבון. ראובן גולל בפני שמעון את המעשה שהתרחש עם הילד העני, והפטיר בחינה, "אחיב אותך רק במאתים ותשעים מנות".

"יקירי, אני משלם לך עבור שלש מאות", הודיע שמעון בנחרצות, "זכות המצוה שיקת לי! כבודו אינו יכול לעשות 'מסחר' במנות שאני הזמנתי"... אף גם בעל הקייטרינג אינו מותר, ומתעקש לקבל שקר רק עבור מאתים ותשעים.

סגולות לזאת חנוכה

זרע של קיימא - בעל בני יששכר (כסלו מאמר ב') כותב: "בחנוכה יש מקום לעורר פקודת עקרים ועקרות כעין ראש השנה, הנה לדעתי עיקר העניין עיקר הסגולה ביום האחרון הנקרא בפי כל 'זאת חנוכה'".

פרנסה - יום "זאת חנוכה" הוא עת רצון לקבלת תפילותינו להצלחה בפרנסה, מתוך כבוד. בעל ה'אמרי נועם' מדזיקוב כותב במאמרו על חנוכה (חלק א') כך: "ידוע מה שהצדיקים אומרים אשר עת מוכשר להמשיך פרנסה טובה לישראל הוא 'זאת חנוכה', וכמו כן בשמיני עצרת שהוא שמיני של חג, מברכים הגשם הרומז על גשמיות ופרנסה, כי 'זאת חנוכה' (שהוא גם יום שמיני) הוא במלכות".

לע"נ
ניסים בן יצחק ז"ל

לע"נ
אשר (פליקס) בן סול ז"ל

לע"נ
אהובה בת חיה חיריה ע"ה